

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

เมตตาให้ไว้ในงานสวดพระอภิธรรม นายธนนชัย จันทขจรสุข

ณ วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ อีจเลาะห์ศักราช ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

คืนนี้ คณะสงฆ์ ญาติธรรม ครอบครัวได้บำเพ็ญบุญกุศลคืนที่สองให้กับ นายธนนชัย จันทขจรสุข ที่ได้ละสังขารวายนม

มนุษย์เรามีหลักการในการดำเนินชีวิต มีหลักการ ๓ ได้แก่บุญ ได้แก่กุศล บุญก็ได้แก่ความดี กุศลได้แก่ปัญญา ระหว่างการกระทำและปัญญาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้การประพฤติการปฏิบัติของหมู่มวลมนุษย์นั้นเป็นบริสุทธิ์คุณ เพื่อไม่ให้เป็นภาพ เป็นชาติ เป็นตัวเป็นตน ต้องเป็นบริสุทธิ์คุณ ให้เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาที่ประกอบด้วยความดี

การดำเนินชีวิตของมนุษย์เรานะ เพื่อเป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา รู้ร้อยสัจสี รู้เหตุรู้ปัจจัย เพราะสิ่งทั้งหลายทั้งปวงนั้นคือเหตุคือปัจจัย ให้เข้าใจว่า เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี ถ้าสิ่งนี้ไม่มีสิ่งต่อไปก็ไม่มี ขึ้นอยู่ที่เหตุขึ้นอยู่ที่ปัจจัย มนุษย์เราทั้งหลายถึงต้องมีปัญญาสัมมาทิฐิ เอาปัญญากับความดีไปพร้อม ๆ กัน เน้นการประพฤติการปฏิบัติให้สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ

เรามีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติถือว่านี่ถูกต้อง เพื่อให้เป็นหลักการเพื่อเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม การประพฤติการปฏิบัติปฏิบัติที่ปัจจุบันปัจจุบันถึงเป็นวาระแห่งการประพฤติการปฏิบัติ ถือว่าเป็นวาระแห่งชาติในการประพฤติการปฏิบัติ ทั้งกายทั้งวาจาภิรียมารยาทอาชีพลือว่าเป็นวาระแห่งชาติในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายต้องพากันรู้ร้อยสัจสี่ รู้เหตุรู้ปัจจัย

การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏสงสาร มันเกิดได้มีได้เพราะเราไม่รู้เหตุไม่รู้ปัจจัย เมื่อเราไม่รู้ไม่เข้าใจก็ย่อมมีการเวียนว่ายตายเกิด เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี เพราะว่ามันมีเหตุมีปัจจัย

เราทั้งหลายต้องมารู้ธาตุรู้ชั้นรู้อายตนะ ที่มันได้ก้าวมาด้วยเหตุด้วยปัจจัย ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เป็นกระบวนการที่ติดต่อกันเนื่อง เป็นน้ำเป็นกระแส น้ำเป็นแม่น้ำเป็นทะเลมหาสมุทร เป็นความเกิดความแก่ความตายความพลัดพราก ที่มันเป็นกระบวนการของเหตุของปัจจัย เป็นกระบวนการของกรรม กฎแห่งกรรม ผลของกรรม

ความรู้ความเข้าใจเรียกว่าปัญญา เมื่อเรามีปัญญาแล้วเราก็ต้องเข้าสู่หลักการ อุดมการณ์อุดมธรรม เอาสมมติสัจจะทั้งหลายที่มีหลายล้านสมมตินี้มาประพฤติ มาปฏิบัติ สมมติบัญญัติทั้งหลายจะหยุดการเวียนว่ายตายเกิด เพราะวาระกายวาจาใจภิรียมารยาทอาชีพนันเป็นวาระแต่ละวาระ เป็นขณะแต่ละขณะ เมื่อเรารู้เราเข้าใจ เราทั้งหลายก็หยุดด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายนั้นถึงต้องมามีปิตีมีสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เราทั้งหลายถึงจะได้หยุดสัญญาตญาณที่มันมีความรู้สึกที่เป็นเราเป็นของของเรา เป็นตัวเป็นตน เพราะทุกอย่างนั้นเป็นวาระแห่งชาติ รู้เข้าใจก็เอาสติมาเป็นความสงบ ที่ประกอบด้วยปัญญา ความสงบกับปัญญานี้ถึงเป็นธรรมถึงมีอุปการะมาก

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้บำเพ็ญพุทธบารมีหลายล้านชาติจนสมบูรณ์ ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ ได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ๒๐ พรรษาแรกแห่งการตรัสรู้ พระพุทธเจ้าจะพูดแสดงเรื่องเหตุเรื่องผล เรื่องเหตุเรื่องปัจจัย แสดงเรื่องกระบวนการ แห่งการเวียนว่ายตายเกิดของเหตุของปัจจัย พระพุทธเจ้าจะไม่บัญญัติพระวินัย ผู้ฟังเข้าใจก็พากันมีปิตีมีสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ท่านผู้นั้นก็ได้เป็น พระอริยเจ้า เป็นพระโสดาบัน เป็นพระสกิทาคามี เป็นพระอรหันต์ ด้วยความรู้ ความเข้าใจ ด้วยการประพฤติการปฏิบัติ

ความรู้ความเข้าใจที่เป็นปัญญาสัมมาทิฐิ เป็นอริยมรรค อริยมรรคเปรียบเสมือน ต้นไม้ต้นหนึ่งนี้แหละ ต้นไม้ต้นหนึ่งเค้าต้องได้อาหารมาจากทุกทิศทุกทางของต้นไม้ ต้นไม้นั้นเค้าไม่ใช่ได้อาหารมาจากทางรากอย่างเดียวนะ ต้นไม้ต้องได้อาหารมาจาก ทุกทิศทุกทางของต้นไม้ จากทางกิ่งทางก้านสาขาทางใบทางยอดตลอดรอบปริณณฑล ของต้นไม้ จากแสงแดดจากอากาศรอบทิศทางของต้นไม้

ฉันใดก็ฉันใด อริยมรรคมืองค์แปดเป็นทั้งความสงบเป็นทั้งปัญญา เรียกว่า อริยมรรคมืองค์แปดเป็นวิปัสสนาเป็นสมณะที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันของทุก ๆ คน เพื่อให้การประพฤติการปฏิบัติครบวงจร ไม่ใช่ได้มาจากสมาธิเพียงอย่างเดียว

ถ้าเราเอาแต่สมาธิอย่างเดียว การงานอย่างอื่นเราก็ไม่ได้ทำ อริยมรรคมีองค์แปด มันก็เป็นได้เพียงข้อที่ ๘ มันขาดข้อที่ ๑ ถึงข้อที่ ๗

อริยมรรคมีองค์แปดเปรียบเสมือนวิตามินโปรตีนเกลือแร่แร่ธาตุต่าง ๆ มันเป็นความสมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ

เราทั้งหลายต้องพากันรู้พากันเข้าใจเรื่องมรรคเรื่องอริยมรรคเรื่องการประพฤติ การปฏิบัติ ทุก ๆ คนนั้นเมื่อเข้าใจก็ทำได้ปฏิบัติได้ ทุกคนก็เป็นพระได้ ทุกคนก็ไม่มี ความทุกข์

ความไม่มีทุกข์นั่นคือพระ พระแปลว่าไม่มีความทุกข์ ตัวตนคือความหลง ความหลงคือทุกข์ ถ้าเรามีตัวมีตนเมื่อไหร่เราก็ทุกข์เมื่อนั้น เป็นใครที่ไหนก็ทุกข์ทั้งนั้น ไม่มีใครยกเว้น

เราทั้งหลายพากันรู้พากันเข้าใจ พากันเอาธรรมนำชีวิต เอาความสงบเอาปัญญา นำชีวิต อย่าไปเอาความฟุ้งซ่านความไม่รู้ไม่เข้าใจนำชีวิต ชีวิตของเราต้องมีความสงบ มีปัญญา มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการก้าวไป เมื่อมันผ่านไปแล้วก็ปล่อยวาง ที่ท่านตรัสว่ามายึดมันถ้อมมันแล้วปล่อยวางเพราะมันผ่านไปแล้ว เมื่อวานมันผ่านไปแล้วก็ต้องปล่อยวาง ถ้าเราไม่ปล่อยวางมันก็ไปไม่ได้มันก็ติด

อดีตที่ผ่านมาแล้วนะ ต้องปล่อยวางให้หมด ถ้าเราไม่ปล่อยวางเรื่องอดีตมันก็จะไม่เป็นปัจจุบัน มันก็จะไม่เป็นธรรมไม่เป็นปัจจุบันธรรม มันจะไม่เป็นธรรมบุญ ไม่เป็นรัฐธรรมบุญ มันจะเป็นตัวเป็นตน

เราทั้งหลายต้องปล่อยวาง ถ้าเราเอาตัวเอาตนเป็นที่ตั้งเค้าเรียกว่าเป็นอดีตนะ ถ้าผู้อยู่กับอดีตเชื่อว่าเป็นผู้ที่ไม่รู้อริยสัจสี่ ไม่รู้ทุกข์ ไม่รู้เหตุเกิดทุกข์ ไม่รู้ข้อปฏิบัติ ให้ถึงความดับทุกข์ เราต้องยกเลิกตัวตนเราถึงจะเข้าถึงธรรมเข้าถึงปัจจุบันธรรม

สมมติสัจจะทั้งหลายที่มันมายกเลิกด้วยยกเลิกตน คือลสมมติปัญญานี้เป็นธรรม เป็นสภาวะธรรม เป็นสมมติสัจจะที่ทำให้พวกเราทั้งหลายมายกเลิกขบวนการแห่งการ เวียนว่ายตายเกิด

ถ้าเราเอาตัวตนเป็นที่ตั้งมันจะเป็นนิรณทั้ง ๕ เป็นอัตตาตัวตน มันจะเป็นอคติ ทั้ง ๔ เราทั้งหลายนะจะเป็นคนไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญา เป็นนิติบุคคลตัวตน

เราทั้งหลายต้องรู้จักธรรมรู้จักสภาวะธรรม รู้จักธาตุรู้จักขั้นธรรมาายตนนะ มันเป็น สภาวะธรรมที่พวกเราทั้งหลายไม่รู้ไม่เข้าใจพากันเวียนว่ายตายเกิด

เราต้องรู้เข้าใจ สภาวะธรรมนี้มันเป็นประภัสสรนะ มันเป็นประภัสสรอย่างนี้ เป็นประภัสสรแห่งการเวียนว่ายตายเกิด เพราะเอาตัวตนเป็นที่ตั้งเพราะสิ่งนี้มี สิ่งต่อไปมันถึงมี มันถึงมีการเวียนว่ายตายเกิด เราต้องรู้เข้าใจ

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกพวกเราทั้งหลายว่า เธอทั้งหลาย จงพากันประพฤติพรหมจรรย์เถิด เพื่อหยุดสัญญาตณฺหาณที่เป็นนิติบุคคลตัวตน เพื่อเราจะได้มาหยุดเวียนว่ายตายเกิด

การเวียนว่ายตายเกิดเราต้องรู้เหตุรู้ปัจจัย เราจะแก้ได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ เอาสมมติสัจจะทั้งหลายนี้แหละมาใช้มาประพฤติมาปฏิบัติ

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตรัสว่า สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ นี้
อยู่ที่เรารู้เราเข้าใจแล้วเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ เพื่อให้สมบูรณ์ด้วยความสงบ
สมบูรณ์ด้วยปัญญา สมบูรณ์ด้วยศีล ต้องตั้งใจตั้งเจตนา เพราะสิ่งนี้เป็นพื้นเป็นฐาน

ศีลนี้จะเข้าสู่ความว่างจากตัวจากตน จะยกเลิกนิวรรณ์ทั้ง ๕ อคติทั้ง ๔ ศีลนี้เป็น
ความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาที่ประกอบด้วยความดี

เราจะไปทั้งความดีที่ประกอบด้วยปัญญา ไปทั้งปัญญาที่ประกอบด้วยความดีนั้น
ไม่ได้ เราต้องรู้เข้าใจในการประพฤติในการปฏิบัติ

เราทั้งหลายไม่ต้องไปหาพระนิพพานที่ไหน พระนิพพานอยู่ที่เรารู้เราเข้าใจ
เรามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

การเป็นพระอยู่ที่เรารู้เข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔
อยู่ในการประพฤติการปฏิบัติของพวกเรานี้เอง

พวกเราทั้งหลายไม่ต้องไปหาพระที่ไหน หาพระที่ตัวเรานี้แหละ

พระพุทธเจ้าท่านก็ทำหน้าที่ของพระพุทธเจ้าทำพุทธกิจของพระพุทธเจ้า
พระอรหันต์ท่านก็ทำกิจของพระอรหันต์ ใครต่อใครก็ทำกิจของตัวเอง มีปิติมีความสุข
มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ ทำอย่างนี้ดี ทำถูกต้องประกอบด้วยปัญญา

เราอย่าไปทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยไม่ได้ละ ไม่มีใครเหนือความถูกต้อง
ไม่มีใครอยู่เหนือกฎแห่งกรรม อย่าไปทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย เพราะมันไม่ถูกต้อง
เราต้องทำให้ถูกต้อง ต้องมีปิติมีความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ

บุญกุศลเราก็ทำเองปฏิบัติเอง เราไม่ต้องให้ใครมาทำให้เราปฏิบัติให้เรา เราต้องประพฤติต้องปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยปลื้มด้วยดีด้วยดี ด้วยความรู้ความเข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติของเราเอง ของอย่างนี้แหละใครทำให้กันไม่ได้

ตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งที่เค้ารับรอง ตั้งแต่อนุบาลจนถึงปริญญาเอก หรือตั้งแต่ นักรธรรมจริจนถึง ปธ.๙ หรือว่ายศตำแหน่งทั้งหลายนะ มันเป็นตำแหน่งของผู้อื่นเค้ารับรองเรานะ เมื่อเค้ารับรองการันตีถูกต้องตามกฎหมายก็ต้องเอาตำแหน่งนั้นมาใช้ มาปฏิบัติให้มีปีติความสุขในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเป็นพรหมจรรย์ เพื่อให้ สมบูรณ์ถูกต้องตามตำแหน่งที่เราได้รับการแต่งตั้งนั้น

เพราะตำแหน่งการแต่งตั้งนั้นมันไม่ใช่ตำแหน่งของเรานะมันเป็นตำแหน่งที่คนอื่น เค้าสมมติให้แต่งตั้งให้ สมมติให้เราเป็นผู้หญิง สมมติให้เราเป็นผู้ชาย สมมติให้เราเป็น ข้าราชการนักการเมือง สมมติให้เราเป็นนักบวช นี่เป็นตำแหน่งที่เค้าแต่งตั้งให้

ตำแหน่งของเราเราต้องเข้าใจ แล้วก็พากันมีปีติมีความสุขในการประพฤติ การปฏิบัติ เพราะการประพฤติการปฏิบัติมันอยู่ที่ปัจจุบัน

เมื่อเรามีลมปราณเรามีโอกาสได้ประพฤติได้ปฏิบัติ เมื่อเราหมดลมปราณแล้ว เราก็ไม่มีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติ เมื่อเราหมดลมปราณแล้ว ก็ต้องอาศัยคนอื่นทำบุญ บำเพ็ญบุญกุศลให้ กลัวเราขาดตกบกพร่องก็พากันบำเพ็ญกุศลให้อุทิศกุศลให้ ถึงมีการทำบุญทำกุศลทำความดีเพื่อบริจาคให้ส่งให้ผู้วายชนม์ ที่เค้าทำความดีที่ ประกอบด้วยปัญญา ปัญญาประกอบด้วยความดีส่งให้ผู้วายชนม์นะ

อย่างงานผู้ที่ละสังขารวายนมนี่ถึงมีการบำเพ็ญบุญบำเพ็ญกุศลเพื่อบริจาคให้ผู้วายชนม์ ที่มาร่วมรวมกันทั้งนักบวชทั้งข้าราชการนักการเมืองพ่อค้าประชาชน

มารวมกันทำความดีที่ประกอบด้วยปัญญา ปัญญาประกอบด้วยความดี เพื่อมอบบุญ
มอบกุศลให้ เพราะผู้นั้นได้หมดลมปราณหมดโอกาสหมดเวลาในการบำเพ็ญบุญกุศล
ต้องอาศัยผู้ที่ยังมีลมปราณอยู่ทำบุญกุศลเพื่อมอบให้กับผู้วายชนม์

การทำบุญทำกุศลก็ต้องให้ถูกต้องอีกด้วย งานบุญงานกุศลนะถึงไม่ใช่งานบาป
ต้องเป็นงานบุญเป็นงานกุศล

ต้องเข้าใจเรื่องงานบุญงานกุศลนะ ต้องเอาพระพุทธเจ้าเป็นหลัก

งานบุญงานกุศลถึงยกเล็กตัวตน ยกเล็กโลกธรรม โลกธรรมนี้ยกเล็กไว้ก่อน
แค้นเชลไว้ก่อน ให้เป็นงานบุญงานกุศล

อย่างงานบำเพ็ญบุญกุศลให้กับผู้วายชนม์นี้ งานนั้นต้องเป็นงานบริสุทธิ์คุณ
เป็นงานที่ทุกคนมาพร้อมเพรียงกันเสียสละ มาพร้อมเพรียงกันรักษาศีล
มีศีลห้าเป็นพื้นฐาน พวกกันมาให้ทาน มาเป็นผู้ให้ผู้เสียสละ มีอะไรก็มาช่วยกัน
ยกเล็กการฆ่าสัตว์การเล่นการพนัน ยกเล็กงานมหรสพ พวกกันมารักษาศีลปฏิบัติธรรม
ด้วยความสมัครสมานสามัคคี

พวกกันมาปลงสังเวชนะ ว่าทุกอย่างนั้นคือธรรมะคือธรรมชาติที่เกิดจากเหตุ
เกิดจากปัจจัย เพราะสิ่งนี้มีสิ่งต่อไปมันถึงมี

อายุขัยของมนุษย์อยู่ได้ส่วนใหญ่ปัจจุบันนี้ก็ไม่เกินร้อยกว่าปี ถึงจะมีเทคโนโลยี
ทางวิทยาศาสตร์ก็อยู่ได้ส่วนใหญ่ไม่เกินร้อยกว่าปี

พวกกันมาปลงสังเวชนะ เราทั้งหลายจะได้เอาสรีระร่างกายมาบำเพ็ญความดี
บำเพ็ญบารมีที่ประกอบด้วยปัญญา ประกอบไปด้วยศีลด้วยสมาธิด้วยปัญญา

เราทั้งหลายมาปลงสังเวช ว่าเราทั้งหลายมีความแก่ความเจ็บ ความตาย ความพลัดพรากมีการจากไปเป็นธรรมดา นี่เป็นภาพรวมของร่างกาย เราทั้งหลาย ก็จะเป็นอย่างนั้นไม่ได้เป็นอย่างอื่น เพราะอันนี้เป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม มันไม่ใช่นิติบุคคลตัวตน มันเป็นธรรมเป็นสภาวะธรรม

เราทั้งหลายพากันมาปลงธรรมสังเวช สิ่งไหนมันผ่านไปแล้ว สิ่งไหนมันแก้ไขไม่ได้ เราก็ว่างเฉย ไม่ต้องไปคิดไม่ต้องไปปรุงแต่งให้ตัวเองเป็นทุกข์ เพราะมันแก้ไขไม่ได้ เราก็ต้องอุเบกขาวางเฉย

เราเป็นคนดีเราก็ต้องมีปัญญาต้องรู้จักวางเฉยมาสงบระงับสังขารทั้งหลาย มายกเลิกความปรุงแต่งทั้งหลายมันถึงไม่มีความทุกข์

ที่พระสวดบทอนิจจาจะตะสังขารา ว่าสังขารทั้งหลายทั้งปวงนี้มีความเสื่อมสิ้นไป เป็นธรรมดา เราทั้งหลายมารู้มาเข้าใจ มาสงบระงับสังขารทั้งหลาย ด้วยความรู้เข้าใจ มาหยุดความปรุงแต่ง ใจของเราจะไม่ได้มีความทุกข์

เราไม่อยากให้มันแก่มันก็แก่ ไม่อยากให้มันเจ็บมันก็เจ็บ ไม่อยากให้มันตาย มันก็ตาย เราจะไปทุกข์มันทำไม เราต้องรู้จักทุกข์ รู้จักเหตุเกิดทุกข์ รู้ข้อปฏิบัติ ถึงความดับทุกข์ เราจะไปทุกข์ทำไม สิ่งไหนมันแก้ไขไม่ได้เราก็อุเบกขาวางเฉยนะ เพื่อให้เป็นธรรม เป็นปัจจุบันธรรม

เราพากันมาปลงสังเวช มาปลงตัวปลงตนด้วยความรู้ความเข้าใจ เราทั้งหลายจะได้ไม่ประมาท เราทั้งหลายจะได้หยุดเวียนว่ายตายเกิด เพราะเราเอาตัวตนเป็นที่ตั้ง มันก็ต้องแก่ต้องเจ็บต้องตายต้องเวียนว่ายตายเกิดอย่างนี้แหละ ต้องรู้เข้าใจ

เราทั้งหลายต้องมาปลงสังเวชกัน มามีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติปฏิบัติ สิ่งภายนอกก็ให้เป็นสิ่งภายนอกไป ในใจของเราก็สงบมีปัญญา เราอย่าไปตามตาหูจมูกลิ้นกายใจไป ภายนอกก็ให้เป็นเรื่องภายนอก เรื่องใจของเราก็ให้มีความสุขมีปัญญา เราต้องมีศีลมีสมาธิมีปัญญา เราต้องอุเบกขาวางเฉย

เราเป็นคนดีเราก็ต้องมีปัญญา ถ้าเราเป็นคนดีไม่มีปัญญามันก็ใจอ่อนไปกับสิ่งแวดล้อม มันจะใจอ่อนไปตามสิ่งแวดล้อมนะ เห็นรูปสวย ๆ มันก็ร้องโอ้ย ๆ ๆ ไปเสียงเพราะ ๆ ก็ร้อง โอ้ย ๆ ๆ ไป เห็นคนเคঁาแก่เคঁาเจ็บเคঁาตาย เห็นคนพิกลพิการก็สงสารเคঁา หืม...เป็นคนดีแต่ไม่มีปัญญามันก็มีปัญหานะ

เป็นคนดีไม่มีปัญญา...เปรียบเสมือนคนมีรถดีแต่เบรกไม่มี อย่างนี้รถนั้นก็ต้องอุบัติเหตุแน่นอน เพราะเป็นคนดีไม่มีปัญญา เป็นคนดีมันต้องมีปัญญา เราจะไม่ตามสิ่งแวดล้อมไม่ได้ เราต้องมีปัญญา

เราทั้งหลายให้ถือว่าทุกอย่างนั้นมันเป็นกรรมของคนอื่น เป็นกรรมแล้วก็เป็นกรรมของเรา มีกรรมเป็นของของตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด เราอย่าไปใจอ่อน อย่าไปไหวหวั่นไหวตามผัสสะตามสิ่งแวดล้อม เดียวมันจะมีแต่โอ้ยกับโอ้ยไป โอ้ยก็หมายถึงความทุกข์นะ

มันจะเป็นคนไม่มีศีล เป็นคนไม่มีสมาธิ เป็นคนไม่มีปัญญา มันจะเป็นคนไม่มีหลักการ ไม่มีอุดมการณ์อุดมธรรม ไม่รู้เข้าใจ มันไปไหนไม่ได้ มันก็ย่ำต๊อกกับความหลง ย่ำต๊อกในความเป็นนิติบุคคลตัวตน มันก็เป็นวิภูฏสงสาร วิภูฏสงสารมันเป็นตัวเป็นตน วิภูฏสงสารคือความทุกข์ ความทุกข์กับซึมเศร้ามันก็คืออันเดียวกันนี้แหละ

เราทั้งหลายเอาตัวตนเป็นที่ตั้ง เราทั้งหลายก็เป็นโรคแห่งความทุกข์ เป็นโรคแห่งความซึมเศร้า เราไม่รู้เข้าใจ เราก็มองไม่เห็นถึงปิติไม่เข้าถึงความสุขไม่เข้าถึงเอกัคคตาในปัจจุบันนะ

เราต้องรู้เข้าใจ เราทั้งหลายจะไม่ได้เป็นคนใจอ่อนไปตามสิ่งแวดล้อม เราจะต้องเป็นคนมีศีลมีสมาธิมีปัญญา รู้แจ้งธรรมสภาวะธรรมนะ

เราเกิดมาเพื่อมารู้มาเข้าใจมาปฏิบัติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติปฏิบัติ ชีวิตของเราจะได้เป็นความดีที่ประกอบด้วยปัญญา เป็นปัญญาประกอบด้วยความดี ชีวิตของเราจะได้ไปตามหลักการ หลักการ ๓ อุดมการณ์ ๔ วิธี ๖ เราทั้งหลายต้องก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจอย่างนี้ เพราะชีวิตของเราปัจจุบันเป็นวาระสำคัญเป็นวาระแห่งชาติในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อการประพฤติการปฏิบัติของเรานั้นจะได้ติดต่อกัน

การจัดงานให้กับผู้วายชนม์ทั้งหลายสมัยปัจจุบันนี้มันกลายเป็นธุรกิจกับคนตายไป เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจ การบำเพ็ญบุญกุศลให้กับผู้วายชนม์เราต้องเข้าใจ เราทั้งหลายอย่าเป็นนิติบุคคลตัวตน เราอย่าฉวยโอกาสทำธุรกิจกับการตายของคนทั้งหลายนะ

ประเพณีนี้ดีแล้วถูกต้องอยู่แล้ว เราอย่ามาทำธุรกิจ ทำมาหาอยู่หากิน หรือว่าหาอยู่หาบริโภคกับคนอื่นที่เค้าตาย เราอย่ามาเอาจ๊อบอย่ามารับจ๊อบกับผู้ที่เค้าตาย

เราทุกคนต้องมาช่วยกัน มาสมัครสมานสามัคคีกัน เพื่อมอบบุญมอบกุศลให้กับผู้วายชนม์ งานนี้เป็นงานสมัครสมานสามัคคีเป็นงานบริสุทธิ์คุณ ในการจัดงานต้อง

ยกเลิกโลกธรรม อย่าไปจัดงานเพื่อโลกธรรม เราอย่าไปจัดงานเพื่อความหลง
เพื่อเอาหน้าเอาตาเอาชื่อเสียงเกียรติยศ

การจัดงานก็ต้องยกเลิกโลกธรรม เน้นบริสุทธิ์คุณ เน้นปัญญาบริสุทธิ์คุณ
มันเป็นงานยกเลิกโลกธรรม ให้เป็นงานธรรมนุญ มีแต่ความสงบมีแต่ปัญญา
รู้แจ้งอริยสัจสี่ รู้เรื่องธรรมรู้เรื่องสภาวะธรรม

เราทั้งหลายนะ ชีวิตของเราเป็นชีวิตที่ประเสริฐ เราทั้งหลายต้องไม่ตั้งอยู่บน
รากฐานของความหลงความเพลิดเพลिनความประมาท เพราะการกระทำทุกอย่างนั้น
มันเป็นกรรมเป็นกฎของกรรม

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกพวกเราทั้งหลายว่าต้องมีปิติ
มีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เราทั้งหลายอย่าตั้งอยู่ในความประมาท เพราะปัจจุบันเป็นวาระสำคัญ เป็นวาระ
แห่งชาติ เราทั้งหลายต้องเอาธรรมนำชีวิต เพื่อความดี ปัญญาของเราจะได้ติดต่อ
ต่อเนื่องกัน

เราทั้งหลายนะดำเนินชีวิตในชีวิตประจำวัน การทำงานกับการปฏิบัติธรรมให้เป็น
เนื้อเดียวกัน การเรียนหนังสือกับการประพฤติปฏิบัติธรรมให้เป็นเนื้อเดียวกัน
การได้รับยศรับตำแหน่งรับหน้าที่ก็ให้เป็นการประพฤติการปฏิบัติธรรม ให้เป็นเนื้อ
เดียวกัน ชีวิตของเราทั้งหลายจะได้ไม่ตั้งอยู่ในความประมาท ให้ตั้งมั่นในความดี
ที่ประกอบด้วยปัญญา

วันหนึ่งก็มี ๒๔ ชั่วโมง กลางวัน ๑๒ ชั่วโมง กลางคืน ๑๒ ชั่วโมง ให้จับหลักให้ได้ ให้เอาความสงบกับปัญญา หรือว่าการทำงานกับพักผ่อน แล้วก็มีความสุขในการ ประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเข้าสู่มรรคเข้าสู่อริยมรรค มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการ ประพฤติการปฏิบัติ ชีวิตของเราจะได้เป็นทั้งความสงบเป็นทั้งปัญญา เป็นสมณะ เป็นวิปัสสนา เป็นมรรคเป็นอริยมรรค ชีวิตของเราจะก้าวไปด้วยความดีด้วยบารมี ๑๐ ทศ ๒๐ ทศ ๓๐ ทศ ให้สมบูรณ์ทั้งอรรถะทั้งพยัญชนะ

ท่านพุทธทาสภิกขุท่านเป็นคนดีเป็นพระดีของเมืองไทย ท่านได้ประพันธ์ออกมา จากใจจากพระนิพพานว่า

อย่าเข้าใจ ไปว่า ต้องเรียนมาก

ถ้ารู้จริง สิ่งเดียว ก็ง่ายตาย

เมื่อเจ็บไข้ ความตาย จะมาถึง

ระวังให้ ดีดี “นาทีทอง”

ถึงนาที สุดท้าย อย่าให้พลาด

ด้วยจิตว่าง ปล่อยวาง ทุกสิ่งอัน

ตกกระได พลอยกระโจน ให้ดีดี

สมัครใจ ดับไม่เหลือ เมื่อไม่เอา

ต้องปฏิบัติ ลำบาก จึงพ้นได้

รู้ดับให้ ไม่มีเหลือ เชือกก็ลอง.

อย่าพรั่นพรึง หวาดไหว ให้หม่นหมอง

คอยจืดจ๋อง ให้ตรงจุด หลุดได้ทัน.

ตั้งสติ ไม่ประมาท เพื่อดับขันธ

สารพัน ไม่ยึดครอง เป็นของเรา.

จะถึงที่ มุ่งหมาย ได้ง่ายเข้า

ก็ดับ“เรา” ดับตน ดลนิพพานฯ

ขอนุโมทนากับท่านทั้งหลาย ทำทั้งหลายเป็นทั้งคนดีคนมีปัญญา คนมีปัญญา เป็นคนดีที่ท่านทั้งหลายมีลมปราณ บุญกุศลที่พวกเราทั้งหลายได้บำเพ็ญในคำของ วันที่ ๒๗ นี้ ด้วยความสมัครสมานสามัคคีกันมอบให้ส่งให้นายธนนชัย จันทระจรสุข เพื่อเป็นพลังงานไปสู่มรรคผลพระนิพพาน ณ โอกาสนี้ด้วยเทอญ...